

SUOMEN TEOSOFISEN SEURAN

JÄSENLEHTI

N:o 5

SYYSK.—LOKAK.

1919

E. VALTAMON kirjapaino
Helsinki, Oulunkylä, 1919

MESTARIMME SANOJA MEILLE.

Tulkoot nämä Teosofisen Seuran Mestarin K. H:n elävät sanat, jotka hän aikoinaan kirjoitti eräälle Lontoon looshiin jäsenelle, meillekin innoitukseksi alkavassa toiminnassamme:

«Te olette virkailija Lontoon looshissa ja sellaisena teillä on erityinen velvollisuus ja hyvä tilaisuus. Ei ole tarpeeksi, että näytätte esimerkkiä puhtaasta, hyveellisestä elämästä ja suvaitsevaisuuden hengestä; tuo on vain kielteistä hyvyyttä eikä riitä opetuslapsesi pyrkivälle. Teidän tulisi jo yksityisenä jäsenenä, saatikka virkailijana, oivaltaa, että teidän pitää hankkia henkistä tietoa ja voimaa, jotta työ teistä saisi tukea ja ympärillänne olevat tietämättömyyden uhrit oppisivat karsimyskeinojen syyn ja sen parannuskeinon.

Jos tahdotte, voitte tehdä kotinne mitä tärkeimmäksi henkistyttävän vaikutuksen keskustaksi. Voima on nyt siihen keskitettynä ja pysyy, jollette sitä vähennä tai karkoita — pysyy siunaukseksi ja eduksi teille. Hyvä on jos rohkaistette jäseniä ja pidätte kokouksia myötätuntoisimpien kanssa tutkimista varten . . . Jos jokainen jäsen ottaisi tunnustauseekseen erään nuoren pojan sanat: «Minä olen teosofi enemmän kuin englantilainen», ei vihollinen koskaan tuhoisi Seuraanne. Uusille tulokkaille olisi opetettava ja vanhempien jäsenten olisi ryhdyttävä ankaraan työhön tehdäkseen elämänsä teosofiseksi.

Aikaa on kyllä opetuslapsen ehdoista keskustelemiseen, silloin kun pyrkijä on ensin sulattanut mitä nyt jo on julkaistu ja on päässyt suurimpien vikojensa ja heikkouksiensa herraksi. Jos europalaiset jäsenet toivovat hyvää emäseuralle tulisi heidän auttaa sen julkaisujen levittämistä ja niiden kääntämistä muille kielille, jos ne sitä ansaitsevat. Voitte

sanoa veljesjäsenillenne, että hyvät aiheet ja kauniit sanat eivät meidän edessämme paljonkaan merkitse. Tekoja me kaipaamme. Jos looshinne jäsenet täysin täyttävät velvollisuutensa, niin materialismin edistys, vaarallinen itsensä hemmoittelemisen kasvu ja taipumus henkiseen itsemurhaan, voidaan estää. Sijaissovituksen teoria on tuonut jälessään välttämättömän vastavaikutuksensa — ainoastaan tietokarmasta voi sen purkaa. Heiluri on heilahtanut sokean uskon äärimäisyydestä äärimäisen materialistiseen epäileväisyyteen, eikä mikään muu voi sitä seisauttaa kuin teosofia. Eikö sen puolesta kannata työskennellä ja pelastaa kansat siitä tuomiosta, jota heidän tietämättömyytensä on heille valmistamaisillaan?

Luuletko, että totuus on teille näytetty omaa hyötyänne varten? Että me olisimme katkaisseet vuosisatojen äännetömyyden hyödyttääksemme ainoastaan yhtä kourallista haaveksijoita? Teidän karmanne yhteensattuvat säikeet ovat teidät vetäneet tähän Seuraan, niinkuin yksityiseen polttopisteeseen, jotta kukin avustaisitte päättämään niitä tuloksia, joita viime elämässänne alotitte, vaikka ne silloin jäivät kesken. Ei liene kukaan teistä niin sokea, että hän luulee ensi kerran olevansa tekemisissä teosofian kanssa. Varmaankin te ymmärrätte, että se merkitsisi samaa, kuin että sanoisitte vaikutusten ilmaantuvan ilman edelläkäyviä syitä. Tietäkää siis, että nyt teistä kustakin riippuu tuletko tästälähin yksinäne taistelemaan henkisen viisauden saavuttamiseksi tässä ja seuraavassa ruumiselämässä vai ponnistelemaan yhdessä nykyisten kumppanienne kanssa, keskinäisen myötätunnon ja rakkauden erinomaisella avulla.

Siunaus kaikille — jotka sitä ansaitsevat.

LUOKKA- JA PUOLUETAISTELUISTA JA TEOSOFIN SUHTAUTUMISESTA NIIHIN.

Tuskin koskaan ennen on ihmisten elämä ollut niin rikkiinäistä, niin riitaista, niin täynnä vihaa ja katkeruutta toisiaan kohtaan kuin nyt. Tuskin koskaan ennen on maailma ollut niin suurena ja niin yleisenä taistelulenttänä kuin nyt. Suurin osa ihmiskuntaa on jakautunut toisiaan vastaan katkerasti taisteleviin kansakuntiin ja kansanluokkiin.

Ne ovat taistelleet ja taistelevat joko poliittisesta valasta tahi aineellisista etuisuuksista, tai molemmista. Puo-

lue- ja luokkataistelussa on puolue- ja luokkaetu useimmiten ollut yksin määrääjänä, kaikki pakoittavana intohimona. Se on ollut tarkoitus, joka on pyhittänyt kaikki keinot. Sen alttarille on usein uhrattu koko kansan etu, jos luokka- tai puolue-etu on niin vaatinut.

Johtajat ovat suunnitelleet ja jakaneet käskyjään ja muu kansa on useimmiten sokeasti totellut ja seurannut perässä. Useinkin silloin ovat johtajat ajatelleet vain omaa itseään, omaa etuaan ja samaa ovat sitten myös tehneet puolueet ja suuret kansaluokat. Suurin osa ihmisistä ajattelee: kunhan vain itse hyödyn, vähät siitä, jos tuotan toisille vahinkoa ja kärsimystä.

Tämä asianlaita on kehittynyt huippuunsa, puoluehulluus ja luokkaviha ovat kohonneet äärimilleen. Itsekkäisyys, omanvoitonpyynti ja kaikellinen pahuus ei voi enää paljon pitemmälle kehittyä tuottamatta tuhoa koko ihmis-kunnalle, sen kehityksen tähänastisille saavutuksille.

Kuka on tuova ihmiskunnalle pelastuksen?

Kuinka me teosofit, maailman auttajat suhtaudumme kaikkeen tähän? Seisommeko yläpuolella kaiken tämän, tahi olemmeko mekin heittäytyneet puolue- ja luokkataistelujen pyörteisiin yhtä intohimoisina, yhtä sokaistuina kuin muutkin? Onko teosofinen maailmankatsomus avannut silmämme näkemään syvemmälle syitten ja seurausten maailmaan löytämään tyydyttävän ratkaisun noille elämäntuskasymyksille ja pyrkimyksille? Onko veljesrakkaudemme avannut sydämemme tuntemaan myötätuntoa ei ainoastaan köyhyydestä kärsiviä vaan myöskin kaikkia tietämättömyyden sokaisemia kohtaan? Onko meille annettu korkeampi tieto ja viisautta monissa asioissa antanut meille ymmärrystä ja tahtoa esiintuomaan tepsiviä parannus- ja pelastuskeinoja vapauttaaksemme maailmaa itsekkäisyyden pahasta, tietämättömyyden pimeydestä, yleisestä rauhattomuudesta ja tyytymättömyydestä?

Jos teosofi tahtoo maailmaa auttaa ja jos hän samalla tahtoo ottaa osaa jonkun puolueen tai kansaluokan pyrkimysten edistämiseen, mitä periaatteita on hänen silloin noudatettava, mitä johdatusta seurattava?

Nämä ovat kysymyksiä, joita moni teosofi on saanut näinä aikoina itsellensä selvitellä.

Lyhyesti ja yksinkertaisesti tulokoon tässä esitetyksi ne tulokset, joihin allekirjoittanut on tässä ajattelussaan tullut.

Mielestäni tulee teosofin tässä niinkuin kaikessa muussa toiminnassaan ensisijassa muistaa, että hän on teosofi. Astuessaan teosofisen liikkeen riveihin on hän myös astunut

tämän liikkeen johtajien, suurten Mestarien ja heidän kautaan koko aurinkokuntamme Herran palvelukseen. Hän on samalla luvannut uhrautua kaikkien ihmisten hyväksi, luvannut palvella ja edistää Mestarin korkeita aatteita ja siten työskennellä Logoksen suunnitelmien toteuttamiseksi. Silloin hän näkee, että koko ihmiskunta muodostaa yhden suuren perhekunnan, Logoksen perheen. Hän on jäsen tässä ja siksi hänellä on velvollisuuksia koko perhekuntaa kohtaan sen hyvinvoinnin ja menestymisen suhteen.

Mutta koska tämä suuri perhekunta on jakautunut eri ryhmiin, eri kansakuntiin, niin on hänellä myös velvollisuudet oman kansansa menestymisestä kokonaisuudessaan. Viime sijassa vasta voi hän rajoittaa toimintansa jonkun pienen erikoisryhmänsä hyväksi. Mutta silloin koko ajan silmällä pitäen suuren kokonaisuuden etua ja hyvää.

Nouskoon luokka- ja puoluekiistat ja sen synnyttämät intohimot ympärillämme kuinka korkealle tahansa, kuohukoot puolue-elämän myrskyiset aallot kuinka rajusti tahansa, niin ei teosofi saa antaa niiden itseään sokaista ja houkutella pois viitotetulta tieltään. Sisimmälle itselleen, seuran aatteille on hänen koettava olla uskollinen kaikissa vaiheissa.

Hyväksyessään T. S:n ohjelman on hän lupautunut noudattamaan veljesrakkautta kaikkia kohtaan, niin ajatuksin, sanoin kuin töin. Siis myöskin toisia puolueita ja kansaluokkia kohtaan. Teosofina hän on ennenkaikkea suvaitsevainen ja sallii siis toisille puolueillekin sitä hyvää mitä soisi omalleen. Niinkuin maailman uskonnoissa on paljon hyvää ja paljon yhteistä, niin eri puolueiden ja kansanluokkain ohjelmissa ja pyrkimyksissä voi löytää hyvää, joka sopii kaikille.

Pääasia vain on, ettei lankea siihen ylpeyteen ja väärään luuloon, että pitää omaansa kaikista parhaimpana, eikä siihen röyhkeyteen, että väkisin ja pakkokeinoin tahtoo tyrkyttää käsityksiänsä kaikille ja anastaa toisinajattelevilta oikeuden omistaa ja levittää heidän aatteitaan ja katsantokantojaan.

Teosofien ehkäpä tärkein ulospäinen tehtävä nykyhetkellä olisi mielestäni kansan valistustyö koko laajuudessaan puolueisiin katsomatta, eikä kenties niin paljon heittäytyminen puolue-elämän pyörteisiin. Kansan siveellisen tason kohottamiselle henkilökohtaisen itsekasvatusharrastuksen heittämissä on pantava pääpaino. Teosofisen valon pitäisi päästä tunkeutumaan, selvittelemään ja uudistamaan niin hyvin rappeutuneita ja höllyä uskonnollisia kuin myöskin

yhteiskunnallisia ja valtiollisia käsitteitä, jotta kohoaisi todellinen kansalais edesvastuuntunne ja oikea isänmaallisuus.

Käsikädessä valistustyön kanssa olisi ponnistettava voimia sovinnon ja rauhan aikaansaamiseksi ja luokkavihan poistamiseksi kansan jäsenten kesken, jotta kansa yhdistyisi yhdeksi eheäksi kokonaisuudeksi.

Säteilkäämme rakkautta kaikkia kohtaan, muistaen aina, että viha ei vihalla lopu, ei paha pahalla, vaan yksin hyvydellä ja rakkaudella. Rakkaus on elämän suurin voima.

JOHN SONCK.

C. W. LEADBEATER.

Kunnioitettava teosofinen opettajamme, jonka hengentuotteet ovat tuoneet niin paljon syvää tietoa elämäntotuuksista, täytti viime helmikuussa 72 v. Tämän johdosta on Teosophist'issa useita hänen elämäntyötään koskevia kirjoituksia ja viimeisimpiä kuvia hänestä.

Kun katselee noita hänen ihmeellisen lempeiksi muuttuneita, säteileviä kasvojaan, niin uskoo kyllä todeksi nuo Mrs Besantin sanat, ettei hän ole maan päällä tuntenut toista niin Kristus-kaltaista henkeä kuin on Charles Leadbeater, ja uskoo myöskin häntä äskettäin Australiassa tavanneen henkilön kuvauksen: «Hän (C. W. L.) on vanhennut rakastettavimmaksi auringonsädeihmiseksi, minkä koskaan olen tavannut, ja hän on elävä esimerkki siitä, miksi teosofia voi ihmisen tehdä».

Vaikka vuodet painavatkin jo Mr. Leadbeaterin hartioita ja usein ankara sairaus on sitonut hänet vuoteeseen työskentelee hän kuitenkin mitä innokkaimmin, itseään säästämättä. Kun Miss Neff, joka useita vuosia oli hänen yksityissihteerinään, kysyi kerran häneltä: «Miksi ette koskaan säästä itseänne? Miksi työskentelette niin ankarasti?» vastasi Leadbeater ainoastaan: «Mutta miksi me sitten olisimme täällä?»

Hänen työhuoneestaan Australiassa mainitaan, että se on paikka, jossa toiminta käy aivan amerikkalaisella ripeydellä. Hän pitää työssä sihteerin, pikakirjoittajan ja käsikirjoitustoimittajan; samalla aikaa keskustellaan kaikesta ja vastataan kysymyksiin loppumattomasti. Aamupäivisin pitää Mr. L. sitäpaitsi luennon uskolliselle kuulijakunnalle. Lauantapäivä ainoastaan tekee poikkeuksen, jolloin kaikki toiminta lakkautetaan.

Seuratkoot aina Suomenkin teosofien myötätunnon ja rakkaiden ajatukset tätä kunnioitettavaa opettajaa, uurasta työntekijää Mestarien työvainiolla!

MUINAISKATOLINEN KIRKKO.

Kolmeen eri työhaaraan kehoittaa presidenttimme A. B. erityisesti jäsenien kiinnittämään huomiotaan. (Helmik. Tiedäjä, 1917). Ne ovat 1) kasvatustyö, 2) kristillisen kirkon uudestaan synnyttäminen ja 3) uusi vapaamuurariliike.

Muinaiskatolisen kirkon nimellä onkin jo nousemassa tuo uusi kirkko. Kirkko, joka nykyiseen muotoonsa vahvistettiin 1916 on ensin levinnyt Englannissa, Amerikassa ja Australiassa. Englannissa on sillä eri seuduilla 200—300 jäsentä, 3 piispaa ja 10 pappia, Ameriikassa noin 200 jäsentä ja 6 pappia, Australiassa noin 500 jäsentä, 2 piispaa ja 6 pappia. Mr Leadbeater on toinen Australian piispoista ja kirkon korkein johtaja siellä. Sen toinen piispa J. I. Wedgwood, on teosofisissa aikakauslehdissä tehnyt laajalti selkoa tämän kirkon olemuksesta ja tehtävistä.

Kristillisistä saarnatuoleista täten leviävät teosofiset opit ja kirkon hyväksymät seremoniat valmistavat ihmisten sydäntä ja mieltä maailmanopettajan tulolle.

TEOSOFIA JA SAIRAAHOITO.

Aina enemmän tunkeutuvat teosofiset aatteet käytännölliseen elämään sen eri aloja elähyttämään. Nykyaikainen teosofi ei voi enää olla vain soppeensa vetäytynyt tutkija, vaan elävänä voimana pakoittaa se valo häntä astumaan teosofina elämän moninaisille työvainioille. Alkavat saada vastakaikua nuo Mestariimme tehoiset sanat: «Luuletteko, että totuus on teille näytetty omaa hyötyänne varten? Että me olisimme katkaisseet vuosisatojen äänettömyyden tyydyttääksemme yhtä kourallista haaveksijoita — — Tekoja me kaipaamme» —

Teosofinen elämä sarastaa. Työntekijät ryhmittyvät — teosofisia veljeskuntia maailman palvelua varten eri aloilla syntyy siellä ja täällä. Niin jo on jo useita vuosia vaikuttanut Teos. Kasvatus Veljeskunta, niin Taiteilijain Veljeskunta.

Tänä vuotena on Englannissa muodostunut Teosof. Veljeskunta sairaanhoitoa varten («The Theosophical Fraternity in Nursing»). Sen perustaja Mrs. J. H. Cannan on lähettänyt kaikkien maiden T. S:lle kirjelmän, jossa hän kehoittaa muodostamaan jokaiseen maahan mainittuja veljeskuntia sairaitten auttamiseksi tavalla tai toisella.

Veljeskunta jakaantuu kahteen osastoon. Ensimmäiseen, johtavaan, kuuluvat ainoastaan ammattihenkilöt sairashoidon alalla, ja toiseen asiasta innostuneet kannattavat jäsenet.

Nouseekohan meilläkin sen suuntaista toimintaa?

UUSI TEOSOFINEN KIRKKO SUOMEEN.

Uusi aika ei synny vain yhteiskunnallisten olojen, vaan koko kulttuurin uudistamisella. Kulttuuri taas puolestaan on yleisviljelystä, kansan aineellisen ja henkisen elämän sopusointuista yhteiskehitystä. Aineellinen kehitys ilmenee yhteiskunnassa, henkinen seurakunnassa. Yhteiskuntaa edustaa valtio, seurakuntaa kirkko.

Materialismi on iskenyt parantumattoman haavan vanhaan kristilliseen kirkkoon voimatta kuitenkaan synnyttää mitään uutta henkistä herätystä. Sosialistinen luokkataistelu on taas tehnyt vanhan kapitalistisen yhteiskunnan edelleen kehittymisen mahdottomaksi voimatta sekään muodostaa sellaista yleiseen veljeyteen perustuvaa järjestöä, joka kykenisi johtamaan uuden yhteiskunnan rakentamista.

Rakennustyöhön tarvitaan toisenlaisia voimia ja toisia aatteita kuin hävittämiseen. Materialismi on jouduttanut sitä hävitystä ja kuolemaa, joka on vapauttanut kansan uskonnollisen elämän vanhan kirkon jäykistyneistä muodoista. Materialismin tapaan palvelee sosialidemokratiakin vapauttamista. Sen johtaman luokkataistelun kautta vapauttaa köyhälistö itsensä kapitalismin orjuudesta. Mutta vanhasta vapauttamisella ei vielä ole mitään uutta luotu. Siihenkin tarvitaan kaksi toistensa kanssa sopusoinnussa ja vuorovaikutuksessa olevaa aatetta ja kansanliikettä: toisen tehtävä on laskea perustus uudelle kirkolle ja toisen uudelle valtiollis-yhteiskunnalliselle elämälle. Kumpikin liike on voimakas vain silloin, kun sitä johtaa viisauden Mestarien Valkoisen Veljeskunnan henki.

Tähän saakka on asia siis selvä. Jäljellä on vain kysymys: kumpaankin on ensin ryhdyttävä, uuden teosofisen kirkon, vaiko teosofisen yhteiskunnallisen järjestön perustamiseen? Ulkomailla on jo ryhdytty kumpaankin. Siellä on jo aloittanut toimintansa sekä uusi teosofinen kirkko että sinisen lipun kansanvaltaisuuden järjestö. Meidän voimamme eivät luultavastikaan riitä yhtäaikaa molempiin, joten on ensin ryhdyttävä tärkeämpään eli siihen, joka on lähempänä uuden kulttuurin todellista alkulähdettä, sen henkistä elämää.

Kaikki ulkonainen on saanut alkunsa aatteiden maailmasta. Aineellisella kulttuurilla ei ole mitään suurempaa arvoa ja laajempaa vaikutusvoimaa, ellei se perustu erilaisia aineksia koossa pitävään henkeen. Valtio ei pysy pystyssä ilman kirkkoa. Puolue on voimaton, ellei sen jäseniä elähdytä yhteinen ajatustapa ja tunne-elämä, olkoonpa tämä elämä sitten vihaa ja itsekkyyttä, kuten nykyisten puolueiden, tai rakkautta ja uhrautuvaisuutta, kuten olosuhteiden pakosta syntyvän uuden, teosofian elähdyttämän puoleen.

Soitto ja laulu ovat voimakkaita tekijöitä puolue-elämässä. Mutta ne sotaisat marssit, ne sortajia vastaan uhmaa uhkuvat laulut, jotka kaikuvat nykyisten työläisjoukkojen huuilta, eivät voi koota uuden yhteiskunnan rakennusjoukkoa eivätkä kykene kiihoittamaan sitä uhrautuvaan yhteistyöhön. Materialistisen uhman henki on kyllä omiaan rohkaisemaan taistelujoukkoja, mutta jotta taistelulla itsensä vapauttaneet joukot voisivat alistua kansan tahtoon ja ryhtyä työskentelemään suuren jumalallisen suunnitelman mukaan, niin täytyy niiden kääntyä materialismista henkisyiden puoleen. Ja kun henkisyys täällä maailmassa voi ilmetä vain muotojen ja elämän kautta, niin on rakennustyöhön ryhtyvien yksilöiden ensin luotava keskuuteensa yhteinen, henkisyiden elähdyttämä tunne- ja ajatuselämä. Tämä voidaan parhaiten toteuttaa uuden teosofisen kirkon kautta, jonka jumalanpalvelus herättää osanottajissaan rakennustyöhön vaadittavaa yhteyden-tunnetta sekä veljeyden, antaumuksen ja uhrautumisen henkeä.

Vasta sitten kun kansan keskuudessa on syntynyt uudelle valtiollis-yhteiskunnalliselle järjestölle välttämätön henkinen tunne- ja ajatuselämä, voidaan perustaa puolue, joka todella kykenee uusia aatteita toteuttamaan ja järjestämään kansanvaltaisen hallitusmuodon sellaiseksi, että vain viisaimmat ja epäitsekkäimmät pääsevät kansaa johtamaan.

Meidän on siis perustettava Suomeenkin uusi teosofinen kirkko.

A. A. SAARNIO.

SEURAN TALOUDELLINEN TILA JA PÄÄMAJA.

Tämän vuoden menoarvioehdotuksen kautta oli seuran jäsenillä viime vuosikokouksessa tilaisuus tutustua seuran nykyiseen taloudelliseen asemaan. — Tilikertomus tulee ni-

mittäin vasta vuosikokouksen pöytäkirjan yhteydessä esitettäväksi.

Tuon menoarvioehdotuksen hyväksyi vuosikokous ilman keskustelua. Kun sitä ei oltu aikaisemmin vuosikokouksustella esitetty, ei jäsenillä voinut olla tilaisuutta siihen syvemmin perehtyä ja siitä ajatuksiaan vuosikokouksessa lausua. Sitäpaitsi oli tämän kysymyksen tullessa esille vuosikokouksen aika jo niin täperälle kulunut, etteivät ne, jotka tuosta asiasta olisivat jotakin tahtoneetkin lausua, voineet enää siihen puuttua.

Tämä menoarvio, joka vuosikokouksen pöytäkirjassa on nähtävissä, perustuu luonnollisesti seuran talouden nykyisestä järjestelystä aiheutuviin menoihin. (Menoihin kuitenkin tulee vielä lisätä Smk. 4,000: — à 5,000: — erä P. E. rintakuvasta, jonka seura päätti lunastaa). Siinä siis ei voitane paljonkaan tinkiä puoleen tai toiseen. Mutta vakavaa ajattelun aihetta antoi tuo menoarvio. Ja siitä ei voi vaieta.

Jos otetaan menoissa huomioon vielä menoerä tuosta rintakuvasta, niin nousee v a j a u s seuran tileissä tälle vuodelle noin Smk:aan 13,000: —.

Tämän peittämiseksi päätti vuosikokous kehoittaa jäseniä maksamaan uuden lisäverotuksen tältä vuodelta. Jos siis jotenkin kaikki jäsenet maksaisivatkin uudelleen lisäveron, niin tulisi sillä vasta n o i n p u o l e t tuosta vajauksesta peitetyksi. Ja saadaan siis, tätä menettelyä jatkaen, määrätä vielä kolmas samanmoinen verotus.

Mutta itsestään selvää on, että näin ei voi jatkaa. Tämä on luonnoton tila. Jäsenten ylenmääräinen verotus on mitä tuhoisinta koko seuran menestymiselle, ja voi kenties supistaa seuran jäsenluvun ylen vähiin.

Siksipä: ajoissa on jokaisen jäsenen suunnattava tarkka ja lahjomaton silmä tämän yhteisen rakennuksemme perustuksiin ja tutkittava, missä on vika, miltä nurkalta perustukset horjuvat ja hävitystä koko rakennukselle uhkaavat, ja mitä voitaisiin tehdä asian auttamiseksi?

Järkiperäinen taloudenhoito vaatii ennenkaikkea että «suu on pantava säkkiä myöten». Siksipä katselemme yksityiskohdittain tuota menoarviota punniten, mitkä menot jatkuvasti voivat aiheuttaa tällaisen tilanteen, mistä voitaisiin supistaa menoja.

Verot Intiaan ja Europ. liitolle ovat tinkimättömiä menoja. Edell. vuosien maksamattomat verot nostavat kyllä tuon menoerän tänä vuotena tavallista suuremmaksi. Niin on myöskin ylisihteeriraha. Sen hyväksyminen v. 1918 oli

edistysaskel seuran elämässä. Sillä vastaavalla tavalla järjestettynä takaa se seuralle sen elämää elähyttäviä tekijöitä. Jäsenlehti taas on ainoa ja vähäinen vastine siitä, minkä jäsenet saavat maksamistaan suunnattoman suurista veroista. Siihen ei ole kajottava. Sitten tulemme päämajaan. Menot siitä tekevät velkojen korkoineen Smk. 8,929: 80. Ja päämajan tulot Smk. 2,451: —. Siis melkein kuusituhatta viisisataa markkaa tappiota päämajasta.

Tähän on pysähdyttävä. Tämä on pääasiallisesti jatkuva eikä mikään tilapäinen meno, joten tähän kysymykseen on puututtava sekä aatteelliselta että myöskin taloudelliselta näkökannalta katsoen.

Ensinnäkin:

Vastaako päämaja nykyisin aatteellista tarkoitustaan?

Käsitlemme tätä kysymystä kokonaisuudessaan puhtaasti asioiden kannalta katsoen, eikä henkilökysymyksenä. Samahan se on itse asiassa onko jollakin kohdalla jo alulle pantujen asioiden kulussa se tai tämä henkilö.

Valtavan ihanteellisen innostuksen loihitmana on tämä päämaja kohonnut. Elämänsä kauneimpia muistoja on tuo päämajan alkuajan melkeinpä pyhä innostus monelle, joka joutui läheisesti sen piiriin. Sen saman innostuksen sytyttämänä uhrasivat monet, kauempanakin olevat jäsenet, ken pienemmän, ken suuremman lahjan päämajan pystyttämiseksi ja tukemiseksi. — Ja siksi se on tullut meidän tunteissamme niin rakkaaksi, niin ettemme soisi siihen kovan käden koskevan.

Korkean yleväksi näki sielussaan tämän päämajan tehtävän sen varsinainen luoja, ylisihteeri Pekka Ervast. V. 1911 Tietäjässä saamme tutustua hänen näihin kauniisiin unelmiinsa ja suunnitteluihinsa.

Päämajan henkisenä tehtävänä oli olla «kuin valonheittäjä, palava tuli, josta valoa leviää ympäri». Se on teosofisten työntekijäin keskus. Siellä «voidaan harrastaa teosofisia opintoja. Päämajassa voi olla kirjapaino, joka painattaa lehtiä ja kirjoja. Päämajassa voi olla kustannusliike, kirja-kauppa, lehden toimisto . . . Se on oleva pesäpaikka mistä parhaasta päästä teosofinen tieto, teosofinen kirjallisuus leviää ulos ja missä kehittyvät perehtyneimmät puhujat». Mutta se on myös oleva paikka, «missä voivat teosofit tulla joko vähän katselemaan, vähän näkemään . . . ja harjaantumaan teosofiseen ajatukseen ja teosofiseen elämään». Ja

lisäksi pitää päämajan olla paikka, «missä asujamet elävät veljellisesti ja muodostavat yhden perheen. . . . Silloin ihmiset, jotka tulevat ulkoa, jotka tulevat oppimaan saavat heti tuntea ja nähdä, että siellä toteutetaan veljeyttä, että siellä todella ihmiset rakastavat toisiaan».

Niinkuin nuoren ihmisen ylevien ihanteiden ja haaveiden edessä meidän tulee kunnioittaen kumartaa, niin myös näiden liikkeemme nuoruuden kultaisten unelmien edessä. Ne tekevät aina määrätyn tehtävänsä, nuo unelmat. Ne ovat kehityksen välttämättömiä portaita — vaikkakin elämän todellisuus voi sitten paljon niistä pois karistella ja muuttaa niiden muotoa. Vilpittömät tavoittelut ja yritykset vievät kuitenkin suuria päämääriä kohti, vaikkakin erehdyksien ja pettymysten kautta tie kulkisi.

Suurta aatetta on tavallaan palvellut Suomen teosofisen liikkeen päämaja-aate. Se on kieltämätön totuus. Tämän täysin tunnustaen ja tunnesyyt syrjään lykäten meidän on nyt kuitenkin vilpittömästi kysyttävä: mikä on kuluneen kahdeksan vuoden tulos, vastaako päämaja sitä ihannetta, jolle se pohjattiin? Miten on tällä hetkellä päämajan laita tässä suhteessa?

Kaikille tunnettuja tosiasioita vain katselemme.

Ei ainoatakaan tämän kodin ensimmäisistä sen rakentavista jäsenistä siellä enää asu. Monet ovat jo vuosia sitten sieltä kaikonneet. Itse sen sielukin on kylmillä kotiaan jo kauan pitänyt. Mistään «kodista» päämajaan nähden ei ole enää vuosiin voinut puhua. Nykyisin ainoastaan yksi varsinaisesti seuran työntekijä siellä asustaa, seuran varapuheenjohtaja, joka hoitaa seuran juoksevat asiat ja talouden. Toinen rakennus ja maat ovat vuokraajan käsissä. Ei edes toimintakykyistä looshia ole paikkakunnalle päämajasta jällelle jäänyt; eikä päämaja ole suinkaan osottautunut olevansa paikka, jonka suojissa olisi tilaa looshinkaan toiminnalle. Päämaja ei talvisaikana voi tarjota paikkaa vuosikokouksen tai minkään suuremman teosofisen kokouksen pidolle. Seuran hallituksenkin kokoukset on nähty edullisemmaksi pitää Helsingissä.

Näiden tosiasioiden edessä meidän täytyy suoraan tunnustaa: aatteelliseen tehtäväänsä nähden olemme päämajan raunioilla. Vuosi vuodelta on siihen tultu. Ja sitten:

Onko se taloudellisena yrittänä seuralle edullinen?

Tähän vastaavat jo edellä esitetyt numerot. Ja kysy-

mys on vain siitä, tahtovatko seuran jäsenet yhä karttuvia lisäverotuksia maksaa melkeinpä vain siitä hyvästä, että he kenties kerran vuodessa saavat kokoontua päämajaan vuosikokoukseen, ja siitä että kuitteihin suoritetuista jäsenmaksuista, voi tulla merkityksi «Teosofinen päämaja». Nykyisen asiain järjestelyn perusteella, kun seuran ainoan virkailijan tulee asua päämajassa ylläpitämässä päämajan nimeä, täytyy siis tähän tarkoitukseen (ja kylläkin mahdollisesti päämajassa pidettävän vuosikokouksen osuudelle hiukan) laskea käytettäväksi koko tuo liki seitsemäntuhannen markan tappio päämajasta virkailijan muun palkan lisäksi. Mitä silloin tuleekaan maksamaan jokaisen jäsenen kohdalta vain juoksevien asiain hoito!

On sängen vähän luultavaa, että järjestettäköön päämajan hoito miten hyvään, se ei voine tulla seuralle miksi-kään taloudellisesti kannattavaksi yritykseksi. Asiantuntijain yksimielinen mielipide on, että hyvinkin ränsistymistään kohti käyvät temppele ja asuinrakennukset tulevat vaatimaan aina suurempia kustannuksia kunnossapitoa varten. Ja kannattaako sellaista huolta ja taloudellisia uhrauksia seuran aivan tarkoituksettomasti pitää niskoillaan?

Asuinrakennukset ovat kokonaan rakennetut määrätyn ihanteen ja suunnitelman toteuttamisen pohjalle. Mutta, niinkuin näemme, se ihanne päämajasta siinä muodossa on elänyt jo elämänsä, se on antanut osuutensa kehitykselle ja jällellä on nyt vain kuollut muoto. Tekemällä tehden ei siihen voida eloa puristaa, yritettäköönpä vaikka miten.

On siis löydettävä päämajallemme joko jokin uusi elähyttävä aatteellinen tehtävä, jonka hyväksi kannaitaa noita aineellisiakin uhrauksia tehdä tai on viipymättä ratkaistavaksemme tultava, miten päästä mitä pikemmin irti koko päämajasta.

Niinkauan kuin seuran taloudellinen perusta on näin hatara kuin se nyt on, että se saa kaikki tulonsa upottaa vain aineellisten asioittensa hoitoon, ei meillä ole paljon merkitystä henkisenä liittona. Eiköhän jokainen jäsen suorittaessaan jäsenmaksujaan toivoisi sentään, että siitä liikeni jotain myöskin ulkopuolella oleville veljille teosofisen valon levittämiseksi muodossa tai toisessa. Ellei seuran taloudellinen asema järjesty vakavaraisemmaksi on kuitenkin mahdollon ajatella mitään laajempaa teosofista valistustyötä ja ottaa mitään uusia aatteellisia aloitteita. Ainainen kerjuu on alentavaa ja eikä liene varsin mieluista vedota ulkopuo-

liseen avustukseen silloin kun ei kyetä omaa sisäistä tilaa tyydyttävästi järjestelemään.

Sietäisipä yksityisten jäsenten ja looshien ottaa tämä seuramme sisäinen kysymys vakavan harkintansa alaiseksi.

H. J.

TEOSOFINEN KESKUS HELSINKIIN.

Kauan, kauan on jo monen teosofin mielessä kytenyt ajatus saada oma talo Helsinkiin. Yhä kipeämmäksi on se tarve vuosi vuodelta tullut.

Toistakymmentä vuotta on jo T. S. vaikuttanut paikkakunnalla, useita looshejakin on ollut toiminnassa. Mutta omaa kattoa ei niille päinpäälle ole kohonnut. Tässä suhteessa ovat jo monet maaseutulooshit pitemmälle ehtineet ja saaneet oman rauhaisan ja kauniin kodin.

Pääsyynä tähän on ollut epäilemättä se, että edellisinä vuosina on paikkakuntalaisten kaikki harrastus tässä suhteessa ollut ennenkaikkea keskitettynä Pakinkylässä nousevaan päämajaan. Sen nouseminen ja tukeminen on vaatinut aineellisiakin uhrauksia. Siitä odotettiin liikkeen keskusta.

Mutta asioiden kehitys on näyttänyt toista. Toimintakeskuksen puute Helsingissä on siksi käynyt yhä huutavammaksi. Ellei Teosofisen Nuorisoliiton ripeä toiminta olisi saanut aikoihin kokouspaikkaa itselleen, ei teosofisella toiminnalla olisi siellä minkäänlaista tyyssijaa.

Mutta selvän selvää on kaiken aikaa ollut, että se huoneusto on riittämätön seuran tarkoituksille. On vielä entisen lisäksi tullut uusia tarpeita ja uusia suunnitelmia. Jäsenlehdessä 1918 kirjoittaa tästä V. H. V.: »Helsingissä kaivataan yhteistä teosofikotia, jossa olisi luentosali, kirjasto, vegetarset ravintolat, kirjakaupat, teosofi-asunnöt, ehkä lastenkodit ja muut yhteiset toiminnat«. Nämä ovat olleet monen unelmia ja toiveita.

Kertakaikkiaan lienee jo läpikäydyistä kokemuksista oppineena selviydytty näkemään: teosofisen liikkeen keskus täytyy olla ihmisten muun elämän keskuksien välittömässä yhteydessä. Siinä suhteessa ei päämaja nykyisin vastaa vaatimuksia. Helsinkiin on keskus pystytettävä.

Mutta milloin siinä pääsemme alotteen ottoon? Eikö voisi olla mitään mahdollisuutta edes jonkinverran entisestä laajentumiseen astumiselle? Suurisuuntaisille yrityksille ei

liene aika sopiva. Mutta eikö voisi asteettaista kohoamista ajatella? Siis laajempi huoneusto, joka voisi uusiakin tarkeituuksia seuran elämässä palvella. Ja sellaisena mitä tärkeimpänä esitän tässä erään.

Kuolleena pääomana makaa päämajassa eräs seuran kallisarvoinen omaisuus. Se on Blavatsky-kirjasto. Aikoinaan koottiin seuran jäseniltä kannatusmaksuja sen järjestämiseksi ja täydentämiseksi. Se lieneekin jo järjestetty. Mutta kyllä saavat sen kirjat huoletu tomuttua hyllyillään, sillä harvan tie voi suuntautua Pakinkylän sopukoille niitä käyttämään. Eikä tietääkseni näihin asti ole millään tavalla tehty tiettäväksikään miten ja milloin siihen olisi jäsenillä tilaisuus.

Mutta eikö olisi jo vihdoinkin aika saada tämä arvokas teosofinen omaisuus hedelmää tuottavaksi, syventämään ja laajentamaan teosofista elämänymmärrystä?

Siksi olisi sen paikka Helsingissä. Olisi saatava esimerkiksi lukusali, jossa opiskelijat ja asianharrastajat saisivat tämän kirjaston aarteita hyväkseen käyttää. Sanomattoman tärkeänä tekijänä voisi se silloin olla teosofisten aatteiden lujittamisessa Suomen maaperään.

Meillä on omaisuutena arvokasta ainesta. Se odottaa vaan järjestävää kättä tullakseen hyödyllisesti käytetyksi. Eikö se käsi siihen jo puuttuisi?

H. J.

ÄÄNIÄ OMAN ÄÄNENKANNATTAJAN SAAMISESTA SUOMEN TEOSOFISELLE SEURALLE.

Meille on saapunut seuraavat otsikossa mainittua kysymystä koskevat kirjoitukset:

Oma lehti Suomen Teosofiselle Seuralle.

Nyky aika vaatii toimintaa kaikilta, jotka tahtovat elää. Tämä totuus tuli selvästi ilmi viime vuosikokouksessamme. Kysymys on nyt siitä, mistä alkaisimme.

Perustakaamme teosofinen kuvitettu viikkolehti!

Mikä unelma! kuulen lukijan huudahtavan.

Niin kyllä. Unelma, joka voidaan toteuttaa, kun vaan tahdomme.

Kuvallinen viikkolehti vaatii kyllä paljon rahaa, sitä ei voi kieltää.

Mutta kun luomme katseemme taaksepäin, niin huomaamme, ettei seuramme ole juuri koskaan ollut puutteessa.

Onhan meillä rakennettu päämaja ja temppele, jotka maksavat paljon, eivätkä tuota koskaan ylläpitokustannuksiaankaan.

Lehti sitävastoin hyvin toimitettuna ja kuudensadan seuran jäsenen levittämänä voisi saada niin laajan lukijakunnan että se voisi tulla seurallemme tulolähteeksikin.

Toimitusvoimista ei meillä pitäisi olla puutetta.

Meillähän on seuran jäsenissämme kansanopettajia, maistereita, ylioppilaita, y. m. oppikoulusivistyksen saaneita henkilöitä. Ylisihteerimme olisi tietysti päätoimittaja.

Lehden painatus ja kuvittaminen on tärkeä asia. Mutta siihenkin on seurassamme ainakin kaksi tunnettua ammattimiestä.

Toinen heistä hankki seuralle jo kirjapainonkin, vaikka emme sitä älynneet ottaa vastaan.

Toinen puhui minulle toissa talvena aikeistaan hommata teosofinen kuvalehti Suomeen. Hän sanoi saavansa helposti Englannista kliseitä kuvien painamiseen.

Kun Mestarin johduksesta on pieneen seuraamme tullut kykyjä kaikilta inhimillisen toiminnan eri aloilta, niin on oma syyimme ellemme etsikkoaikaamme tunne.

Lehti saisi mielestäni ulkoasultaan olla niinkuin esim. «Kodin kuvasto» tai mahdollisesti suurempi.

Sisältö tulisi käsittämään monta eri osastoa, niinkuin teosofisen kaunokirjallisuutta, kasvatustyöstä, viikon tärkeimmät tapahtumat koti- ja ulkomailla, tietoja teosofisesta työstä ulkomailla, runoja, Suomen paikallisosastojen kuulumisia y. m. Silloin ei tarvittaisi Jäsenlehteä, joten nekin tuhannet markat, jotka siihen menevät, säästyisivät. Vielä pitäisi lehdessä olla tilaa Teosofisen nuorisoliiton ja Idäntähden pyrinnoille.

En tahdo tarkempia «riitinkejä» tehdä, vaan odotan oppineempien lausuntoja.

Muutoin asialla olisi vähän kiire, jos tahdomme pöydällemme uudeksi vuodeksi oman hienon kuvitetun viikkolehden.

Veljeydellä G. V. MUSTONEN.

Sananen Suomen Teosofisen Seuran Jäsenlehestä.

Heinäk.—elok. numerossa 4 luin sanat, jotka koskevat

Jäsenlehden tulevaisuutta, sanat, jotka yhdessä leimauksessa avasivat uusia näköaloja tässä asiassa ainakin minun sieluni silmien eteen, enkä malta olla ottamatta asiaa esille asettaakseni kysymyksen pohdinnan alaiseksi. Mutta ensiksi toistan ne sanat: «Mitä toivottavinta nyt olisi, että vihdoinkin personakiistat unohtaisimme emmekä niillä enää tämän lehden vähälukuisia sivuja täyttäisi». Ensiksi — ne ovat rakkauden sanoja veljille ja sisarille. Hirmuinen on vihan kylvä ollut näinä vuosina maailmassa. Se on tarttunut kuin rutto kansasta kansaan, yksilöstä toiseen. Se on sokaissut silmät ehkä joskus niiltäkin, jotka ovat rakkauden elämänsä ohjeeksi ottaneet. Mutta unohtakaamme, unohtakaamme! Suloista on unohtaa kiistat, riidat. Se kehoitus tuntuu niin vapauttavalta. Sielussa soi kuin rauhoittavat sävelet kun sellaisia sanoja kuulee. — Toiseksi: edellä lainatuissa sanoissa tuntuu valitus siitä, että lehdessä on liian vähän sivuja. Pitääkö sitten olla niin? Eikö lehdessä voisi olla enemmän tilaa, kylliksi tilaa? Eikö kalliin seuramme menestymisenkin sitä vaadi? Puolestani ajattelen, että lehti voisi ilmestyä ainakin joka kuukausi. Sisältö voisi olla monipuolinen, kun lehteä laajennettaisi samalla. Mutta millä peitetään kulut, entistä runsaammat menot? Aika on kallis. Lehden hinta on jo nyt 10 mk. Mielellään ei seura jäseniänsä sen enempää rasittaisi, jotta jokainen helposti voisi asioita seurata. Siihen on mielestäni kyllä keino, jonka samat edellämainitut sanat minulle valaisivat. Myykäämme S. T. S. jäsenlehteä ulkopuolelle seuraa oleville asianharrastajille. Varmasti saadaan silloin siksi paljo lisätilauksia, että lehden hintaa ei tarvitse korottaa, vaikka se laajennettaisiinkin esittämälläni tavalla. Mikä estäisi näin tekemästä, jos jätämme pois riidat ja kiistat, joita itsekin keskuudessamme häpeämme, niin ei ole mitään sellaisia asioita lehdessämme, joita ei voisi tarjota suurelle yleisölle. Sitä ei pitäisi myös vähäksi arvostella sitä etua, joka kalliille seuralle olisi siitä, että sillä olisi kaksi lehteä aatetta levittämässä. Koeteltu ja varma on Tietäjän maine ja luja on sen lukija- ja kannattajajoukko. Mutta ehkäpä olisi siinäkin joukossa sellaisia, jotka ottaisivat kannattaakseen kahta lehteä ja ehkäpä uusi yritys vetäisi uusia henkilöitä aatteen piiriin. Silloin kyllä täytyisi tietenkin lehden nimen sen verran muuttua, että käyttäisimme vaan esim. nimeä S. T. S. Äänenkannattaja. Ripeästi tulisi nyt toimia, että yrittää voisi heti. Mitä arvelee asiasta hallitus ja jäsenlehden toimitus? Kuinka ottavat ehdotukseni vastaan Seuran jäsenet? Tämän kirjoituksen tarkoitus on he-

rättää lehden laajentamiskysymys nyt niin ajoissa, että ensi vuoden alussa olisi asia jo selvä ja lehteä voisi hyvissä ajoin jo tarjota tilattavaksi.

A. S. H.

Oma äänenkannattaja Suomen Teosofiselle Seuralle.

Jokaisella elinvoimaisella aatteellisella liikkeellä on oma äänenkannattajansa, joka onkin välttämätön sekä jäsenten keskinäisenä yhdistävänä siteenä kuin myöskin aatteen julistajana ulkopuoliselle maailmalle.

Suomen Teosofiselle Seuralta puuttuu vielä oma äänenkannattaja. Ainoa suomalainen teosofinen aikakauslehti, Tietäjä, on yksityisen henkilön hallussa, eikä niin ollen edusta Suomen teosofista seuraa. Me siis tarvitsisimme oman lehden, joka levittäisi teosofista tietoa Seuran ulkopuolella oleville ja samalla täyttäisi nykyisen jäsenlehden tehtävän Seuran sisäpuolella. Mukavin ja edullisin tapa olisikin ehkä laajentaa jäsenlehti varsinaiseksi teosofiseksi aikakauslehdeksi, jonka jokainen S. T. S. jäsen saisi korotetusta vuosimaksusta (kuten tähänkin asti) ja jota voitaisiin tarjota tilattavaksi myöskin yleisölle. Nimi tulisi tietysti muutettavaksi. Yhtenä nimiehdotuksena mainittakoon «Etsijä», jota Väinö Valvanne aikanaan ajatteli nimeksi viikkolehdeksi, johon hänen piti ruveta toimittajaksi.

Sisältönsä puolesta soisin sen edes osaksi asettuvan myöskin kansan syvien rivien kehitystason kannalle.

Lehden vastaavaksi toimittajaksi tulisi luonnollisesti Ylisihteeri, sekä toimitussihteeriksi neiti Helmi Jalovaara, joka nykyisinkin huolehtii jäsenlehden toimittamisesta. Toimitussihteerille siitä tulisi paljon työtä, sillä ulkopuolinen avustus ei ole aina niin taattua, mutta vaiva olisi kunnollisesti korvattava, eikä suinkaan ajateltavakaan sitä nykyisen työn lisätyöksi ilman palkkiota.

Toivoisin, että S. T. S. Hallitus ottaisi asian pohtiakseen ja — jos mahdollista — toimisi siten, että jo ensi vuoden alussa alkaisi ilmestyä S. T. S. oma äänenkannattaja.

LAHJA LEPPÄNEN.

Seuralle oma äänenkannattaja.

Ollen sitä mieltä, että seuralle, astuttuaan uuteen vaiheeseen, on välttämätöntä saada oma äänenkannattaja, päätti

Kalevala-looshi virallisessa kokouksessa 1 p:nä syysk. yhtyä kannattamaan vireillä olevaa hanketta Jäsenlehden muuttamisesta tilattavaksi tarkoitustaan vastaavaksi Suomen T. S:n äänenkannattajaksi. Tämä päätös päätettiin Jäsenlehden kautta antaa Hallinnon tietoon, joka valtuutettiin toimimaan päätettyyn suuntaan.

Kalevala-looshin puolesta:

H. LEHTI
(puheenjohtaja)

V. NURMISALO
(sihteeri)

KAKSI VAALIA.

Suomen tasavallan ensimmäisen presidentin ja S. T. S:n ensimmäisen kansallispresidentin vaalit muistuttavat suuresti toisiaan. Kummassakin niissä syrjäytettiin voimakas ja laajalti tunnettu johtajapersoonallisuus. S. T. S:n perustajaylisihteeri ja Suomen kansanvaltaisen tasavallan pelastaja väistyivät edistyksen, kansanvaltaisuuden ja yleisen veljeyden virtausten tieltä. Kummassakin niissä ilmeni myös sovinnollisuuden ja yksimielisyyden henki, joka perustajaylisihteerin kieltäytymisen tähden vuosikokouksessamme selvemmin tuli näkyviin kuin eduskunnassa, jonka täytyi äänestyksen kautta syrjäyttää entinen johtaja. Sovinnollisuus ilmeni vielä samoissa merkeissäkin, sillä kuten seuramme entisen suunnan jyrkimmät vastustajat eivät viime vuosikokouksessa asettaneet ehdokkaaksi aikaisemmin ajattelemaansa henkilöä, vaan tohtori Sonckin, jonka valitsemiseen kaikki saattoivat yhtyä hänen tasapuolisuutensa tähden, niin yhtyivät eduskunnassakin äärimmäisen vasemmiston edustajat keskustaan, joten presidentiksi valittu sai verrattain suuren kannatuksen. Molemmissa vaaleissa astuttiin ilman loistavaa mainetta saavuttanutta johtajaa päättäväisesti ja rohkeasti uutta aikaa kohti. Toivokaamme, että tämä ehkä vain satunnainen yhtäläisyys merkitsisi teosofian ja yleisen veljeyden hengen jatkuvaa vaikutusta valtiollis-yhteiskunnalliseen elämäämme.

A. A. SAARNIO.

TEOSOFISTEN AATTEIDEN VOITOKULKU.

Teosofisten aatteiden vaikutus alkaa jo ilmetä puolueohjelmissakin. Uusi sosialistinen työpuolue on asettunut päättävästi vaatimaan tunnustuksellisen uskonnon-opetuksen tilalle kouluissamme vertailevan uskontotieteen ja siveysopin opetusta. Kun vielä käsitettäisiin, että siveysopin tulee perustua ihmisen sisäiseen sielunelämään ja vertailevan uskontotutkimuksen tuloksiin henkimaailmann tosiasioista, niin elähdyttäisi uutta työpuoluetta jo puhtaasti teosofinen henki.

V. H. V:N JULKAISEMATTOMAT TEOKSET.

Väinö Valvanteelta jäi jälkeen käsikirjoituksina useita teoksia. Laajempia teoksia ovat «Mitä on elämä?» ja «Sisäisen mestarin seurassa». Pienempiä on esim. «Häviön jälkeen», «Jokamiehen filosofia» y.m.

Toivottavasti saadaan nämä kaikki vähitellen julaistuiksi.

Turun «KULKURI»-piiri, joka on muodostunut sikäläisistä teosofisesti ajattelevista henkilöistä, on julkaistavaksemme lähettänyt seuraavan kirjoitelman:

PALVELEVA VELJISTÖ.

Maailmansodan alkuaikoina puhui Suomen Teosofisen Seuran silloinen ylisihteeri eräässä vuosikokouksessa suurella innostuksella meidän erikoisesta tehtävästämme sodan jälkeen. Hän mainitsi, miten mielet paatuvat, sydämet kovettuvat ja vihamielisyys kasvaa ennen kuulumattomalla tavalla. Silloin jää teosofien toimeksi lääkittä ja parantaa niitä haavoja, joita sota on iskenyt sydämiin.

Nyt on maailmansota loppunut, ja lyötyjä haavoja on enemmän kuin on osattu aavistaakaan, vieläpä täällä Suomessakin, mutta parantajia on vähän tai ei ollenkaan toimessa. Usein näyttää siltä, kuin se kuvattu paatumus olisi kohdannut niitäkin, joitten piti sitä estää ja pehmittää. Onhan teosofienkin taholta kansalaissodan jälkeen oltu mukana syventämässä niitä haavoja, jotka kirveltävät syvien rivien sielussa.

Onko näin jatkuva, sen voivat seuran jäsenet kukin itsekohtaisesti ratkaista. Jos veljeysaate ja muut suuret ihanteet eivät velvoita muuhun kuin komeihin puheisiin, jotka siten käytännössä unohdetaan, niin me olemme niinkuin helisevä vaski tai kilisevä kulkunen. Tämähän on todettu jo vuosituhansia tätä ennen, ja kuitenkin tuo sama arvostelu soveltuu vielä meihin. Me haparoimme «aktiivispassiivisessa» tai «positiivis-negatiivisessa» kehässä, eikä meillä ole varmaa suuntaa missään eikä mihinkään. Mitä merkitsevät salatut tieteet tai vertaileva uskontotutkimus, jos ei voida rakentaa sitä, joka ammoin on käsitetty suurimmaksi ja korkeimmaksi, nimittäin yhteiskunnallista tasa-arvoisuutta ja veljeyttä?

Veljeys, s. o. lähimmäisenrakkkaus, on Teosofisen Seuran päätarkoituksena. Mutta kun tästä pitäisi tehdä suorat ja mutkattomat johtopäätökset, niin peräydytään siitä mitä se käytännössä vaatisi. Kun vedotaan seuran sääntöjen ensimmäiseen pykälään, niin kiemurrellaan siitä ohitse ja sanotaan, että ensimmäinen toteutetaan vasta toisen ja kolmannen kautta.

Kansakunnat idässä ja lännessä ovat nousseet luomaan uusia perustuksia sille yhteiskunnalle, jossa parempi veljeys on kerran syntyvä ja kasvava. Olemmeko me mukana siinä työssä vai taistelemmeko sitä vastaan? Teosofit pitävät itseään henkisinä rakentajina. Mutta tapahtuukohan nyt samoin kuin Jeesus Natsarealaisenkin päivinä, että rakentajat hylkäävät sen, joka on tuleva kulmakiveksi. Joukkojen liike yhteiskunnallisen tasa-arvoisuuden saavuttamiseksi pelastaa ihmiskunnan siitä epätoivoisesta alennuksen tilasta, mihin se on vajonnut kapitalistisen luokkavallan ja maailmansodan kautta. Esiintyköön se bolshevismiin, kommunismiin, syndikalismiin tai sosialismiin nimellä, se on toisarvoinen asia. Tarkoitus on sama, nimittäin köyhälistön vapauttaminen yläluokan riistämistä sekä samojen oikeuksien, elinehtojen ja mahdollisuuksien hankkimiseksi kaikille. Tämä on nykyisin korkeinta veljeystyötä käytännössä, jolle pohjalle tullaan aikoinaan varmasti rakentamaan parempaa yhteiselämää.

Perustus ei ole vielä itse rakennus, mutta se on rakentamisen ensimmäinen ehto. Se peloittaa pintapuolisia sivulta katselijoita sekä niitä, joitten etuoikeuksiin se koskee. Sillä perustuksen tekijän kovana kohtalona on vanhan hajoittaminen ja kukistaminen, voidakseen ruveta jotakin luomaan. Mutta jos tahdomme olla mukana itse rakennuksella, niin olkaamme sitä kivijalasta alkaen.

Persoonallisesti mukavampaa ja vaivattomampaa on kannattaa veljeyttä vain ajatuksilla, yliaistillisilla tai uskonnollisilla tutkimuksilla. Sehän on samalla henkistä nautintoa, sielullista ajanvietettä. Ei tarvitse antaa alttiiksi mitään, eikä ole pelkoa todellisten tai luuloteltujen luokkaetujen menettämisestä. Mutta veljeyttä yhtä vähän kuin muitakaan henkisiä arvoja ei saavuteta pelkillä ajatuksilla, vaan ainoastaan taistelun kautta. Sen on elämä jo kyllin selvästi osottanut.

Toivoisimme, että Teosofisen Seuran jäsenet liittyisivät kantamaan kortensa siihen työhön, joka nyt on käynnissä uusien yhteiskuntamuotojen luomiseksi. Ellei muitakaan käytännöllisiä toimintatapoja ole suunniteltu, niin ehdottaisimme, että vihdoinkin muodostetaan sellainen Palveleva Veljistö, josta mainitaan Tietäjässä jo v. 1908 siv. 175 ja 185 ja liityttäisiin joukolla siihen toimiviksi jäseniksi. Samaa asiaa koskettelee «Kipinä» Tietäjässä v. 1915 s. 333. Kannattaa myös palauttaa mieleemme paljon kiistaa herättäneet artikkelit samassa lehdessä vv. 1916—17.

Nyt on koko maailmassa liikkeellä aatteita ja toimintoita, joilla on suurempi merkitys ja kantavuus, kuin teosofisilla teorioilla ja salatieteillä. Mekin olemme velvoitetut olemaan siinä mukana, jos aiomme ottaa veljeysihanteemme täyden toden kannalta.

Kaikissa tapauksissa on jo aika antaa varma vastaus siihen kysymykseen, tahtooko Suomen Teosofinen Seura yhä edelleen nukkua siinä hurskaassa luulossa, ettei sillä ole mitään tekemistä yhteiskunnallisten asioiden kanssa.

TODELLINEN UUDISTAJA.

Jos tahdot olla todellinen uudistaja, on kolme asiaa tarpeen. Ensimmäinen on tunteminen; tunnetko sinä todella veljiesi puolesta? Tunnetko todella, että maailmassa on niin paljon kurjuutta, niin paljon tietämättömyyttä ja taikauskoa? Tunnetko todella, että ihmiset ovat veljiäsi? Valtaako tämä tosiaate sinun koko olemuksesi? Virtaako se veressäsi? Tuntuuko se suonissasi? Kulkeeko se ruumiisi joka hermon ja jänteen läpi? Oletko täynnä tuota myötätunnon aatetta? Jos olet, se on vasta ensimmäinen askel. Sitten sinun täytyy ajatella, onko sinulla mitään parannuskeinoja. Vanhat aatteet saattavat kaikki olla taikauskoa,

mutta tässä taikauskon massassa ja sen ympärillä piilee pieniä kullanmuruja ja totuuden pirstaleita. Oletko löytänyt keinon, jolla kulta voidaan erittää kuonan siihen tarttumatta? Jos olet sen löytänyt, on sekin vasta toinen askel, ja vielä on yksi asia välttämätön. Mikä on vaikuttimesi? Oletko varma siitä, ettei sinua pane liikkeelle rahan halu, maineen tai vallan himo? Oletko varma että tiedät, mitä kaipaat, ja että tahdot täyttää velvollisuutesi eikä mitään muuta vaikka henkesi menköön? Oletko varma että tulet tässä mielen-tilassa kestäämään koko pitkän elämän, niin kauan kuin sydämesi rinnassasi sykkii? Silloin vasta olet todellinen uudistaja, silloin olet opettaja, mestari, ihmiskunnan siunaus!

VIVEKAANANDA.

SE OPPILAS, joka ryhtyy työhön salaisesti toivoen mainetta tai menestystä, tahtoen esiintyä opettajana ja apostolina maailman edessä, hän epäonnistuu ennenkuin hän on alkuunkaan päässyt, ja hänen salainen ulkokultaisuutensa myrkyttää hänen omaa sieluansa ja niiden sieluja, joita hän opettaa. Hän salaa jumaloi itseään ja tämä epäjumalanpalvelus kantaa varman palkkansa.

«VALOA TIELLE».

VIISAS MIES ei ole se, joka ei koskaan ole tehnyt erehdyksiä, vaan se, joka ei koskaan tee samaa erehdystä uudelleen.

C. W. LEADBEATER.
